

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 110/16
V Lucemburku dne 12. října 2016

Rozsudek ve věci C-166/15
Aleksandrs Ranks a Jurijs Vasilevičs

Původní nabyvatel rozmnoženiny počítačového programu a s ní související licence k neomezenému užívání může dále tuto rozmnoženinu spolu s licencí prodat dalšímu nabyvateli

Naproti tomu v případě, že původní fyzický nosič původně dodané rozmnoženiny byl poškozen, zničen nebo ztracen, nemůže původní nabyvatel dodat dalšímu nabyvateli svoji záložní rozmnoženinu programu bez svolení nositele autorských práv.

Aleksandrs Ranks a Jurijs Vasilevičs jsou v Lotyšsku stíháni pro trestné činy nezákonného prodeje předmětů chráněných autorským právem v organizované skupině a úmyslného neoprávněného užívání ochranné známky jiné osoby. V roce 2004 totiž údajně prodali na online tržišti záložní rozmnoženiny různých počítačových programů vyvinutých společností Microsoft a chráněných autorským právem (jako např. verze softwaru Microsoft Windows a kancelářského balíku Microsoft Office). Vzhledem k tomu, že počet prodaných exemplářů programů je odhadován na více než 3 000, výše majetkové škody vzniklé společnosti Microsoft v důsledku činností A. Rankse a J. Vasileviče je stanovena na 265 514 eur.

V tomto kontextu se Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesu kolēģija (trestní senát krajského soudu v Rize, Lotyšsko), kterému byla věc předložena, dotázal Soudního dvora, zda musí být unijní právo vykládáno v tom smyslu, že nabyvatel záložní rozmnoženiny počítačového programu zaznamenané na nepůvodním fyzickém nosiči může na základě pravidla vyčerpání práva na rozšiřování stanoveného v unijní směrnici¹ dále prodat takovouto rozmnoženinu, pokud zaprvé původní fyzický nosič, na kterém je uvedený program zaznamenaný a který byl dodán původnímu nabyvateli, byl poškozen, a zadruhé původní nabyvatel vymazal svůj exemplář této rozmnoženiny nebo jej přestal používat.

Soudní dvůr v dnešním rozsudku shledal, že z pravidla vyčerpání práva na rozšiřování vyplývá, že **nositel autorského práva k počítačovému programu (v projednávané věci společnost Microsoft), který v Unii prodal rozmnoženinu tohoto programu na fyzickém nosiči (jako je např. CD-ROM nebo DVD-ROM) spolu s licencí k neomezenému užívání, již nemůže bránit dalšímu prodeji této rozmnoženiny původním nabyvatelem nebo následnými nabyvateli, nehledě na existenci smluvních ujednání zakazujících následný převod.**

Položená otázka se však týká případu dalšího prodeje **použité** rozmnoženiny počítačového programu zaznamenané na nepůvodním fyzickém nosiči („záložní rozmnoženina“) osobou, která ji nabyla od původního nebo následného nabyvatele.

Soudní dvůr podotýká, že směrnice přiznává nositeli autorských práv k počítačovému programu výlučné právo činit sám a právo udělovat svolení jinému k stálému nebo dočasnému rozmnožování počítačového programu jako celku nebo jeho části, a to jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, s výjimkami stanovenými ve směrnici. Oprávněný nabyvatel rozmnoženiny počítačového programu, která byla uvedena na trh nositelem práv nebo s jeho svolením, může tedy tuto použitou

¹ Podle směrnice o právní ochraně počítačových programů (směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů, Úř. věst. 1991, L 122, s. 42) zakotvuje pravidlo vyčerpání práva nositele autorských práv na rozšiřování zásadu, že první prodej rozmnoženiny počítačového programu v Unii provedený nositelem práv nebo s jeho svolením je vyčerpáním práva na rozšiřování této rozmnoženiny v rámci Unie.

rozmnoženinu dále prodat, pokud se toto zcizení nedotýká výlučného práva na rozmnožování zaručeného nositeli práv a uvedený nositel udělil ke každému rozmnožení programu svolení nebo se na něj vztahují výjimky stanovené ve směrnici.

Soudní dvůr v této souvislosti připomněl, že směrnice stanoví, že oprávněnému uživateli počítačového programu nemůže být smluvně bráněno, aby z něho pořizoval záložní rozmnoženinu, pokud je nezbytná pro užívání programu. Veškerá smluvní ustanovení, která jsou v rozporu s tímto pravidlem, jsou od počátku neplatná.

Pořízení záložní rozmnoženiny počítačového programu tedy podléhá dvěma podmínkám. Tato rozmnoženina musí být zaprvé pořízena oprávněným uživatelem daného počítačového programu a zadruhé musí být pro užívání programu nezbytná.

Toto pravidlo, které zakotvuje výjimku z výlučného práva nositele autorských práv k počítačovému programu na rozmnožování, musí být podle Soudního dvora vykládáno striktně.

Z toho vyplývá, že záložní rozmnoženina počítačového programu může být pořízena a užívána pouze pro osobní potřeby osoby oprávněné užívat tento program, a tudíž tato osoba nemůže užívat tuto rozmnoženinu pro účely dalšího prodeje použitého programu jiné osobě, a to ani tehdy, když tato oprávněná osoba poškodila, zničila nebo ztratila původní fyzický nosič tohoto programu.

Soudní dvůr tedy určil, že směrnice musí být vykládána v tom smyslu, že **původní nabyvatel rozmnoženiny počítačového programu a s ním související licence k neomezenému užívání je sice oprávněn dále tuto rozmnoženinu spolu s licencí prodat dalšímu nabyvateli, avšak naproti tomu v případě, že původní fyzický nosič rozmnoženiny, jež mu byla původně dodána, byl poškozen, zničen nebo ztracen, nemůže tomuto dalšímu nabyvateli dodat svoji záložní rozmnoženinu programu bez svolení nositele práv.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499